

Projekt pn.

**Nisko coraz wyżej - podniesienie potencjału
ekonomiczno - gospodarczego i konkurencyjności
życia w mieście**

DOBRE PRAKTYKI

**Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, poprzez stworzenie przestrzeni do
współpracy samorząd – biznes – szkoła – mieszkańiec. Tworzenie własnego
Klastra Rozwoju Lokalnego.**

FISZKA OPISU DOBREJ PRAKTYKI

Nazwa dobrej praktyki

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, poprzez stworzenie przestrzeni do współpracy samorząd – biznes – szkoła – mieszkańiec. Tworzenie własnego Klastra Rozwoju Lokalnego.

Poziom 1: Skrótowy opis DP

Ogólny opis

W ramach projektu stworzono własny system rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, którego głównym założeniem jest zwiększenie współpracy pomiędzy kluczowymi podmiotami odpowiedzialnymi za rozwój społeczno – gospodarczy gminy.

System opiera się na współpracy czterech kluczowych sektorów:

- **samorządu** – inicjuje, wspiera lokalne firmy, tworzy warunki do prowadzenia przedsiębiorczości, wspiera i tworzy przestrzeń do networkingu (wymiana sieci kontaktów);
- **biznesu** – kluczowy dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy sektor, odpowiada za tworzenie miejsc pracy na terenie gminy;
- **edukacji** – szkoły podstawowe oraz szkoły średnie – odpowiadają za kształcenie uczniów i przygotowanie wykwalifikowanej kadry pracowników.

Dobłą praktyką jest wdrożenie **Klastra Rozwoju Lokalnego w obszarze rozwoju gospodarczego gminy**, którego głównym celem jest rozwój społeczno – gospodarczy gminy w oparciu o lokalnie działające na terenie gminy sektory działalności gospodarczej. System opiera się na tworzeniu i rozwijaniu sieci współpracy pomiędzy samorządem – biznesem – szkołą i mieszkańcami, w którym każdy z sektorów ma określoną własną rolę:

A. Samorząd

- inicjuje networking, w postaci śniadań/spotkań biznesowych;
- wspiera lokalne firmy w formie szkoleniowo – doradczej;
- wspiera, angażuje w kształtowanie kierunków rozwoju gminy przedstawicieli biznesu, poprzez powołanie Rady Ekspertkiej ds. Przedsiębiorczości;
- kształtuje politykę inwestycyjną gminy i komunikuje się z przedsiębiorcami, poprzez powołane Centrum Obsługi Inwestora (oddzielna DP);
- inicjuje współpracę firm z lokalnymi szkołami (wizyty studyjne);

B. Biznes

- uczestniczy w kształtowaniu polityki rozwoju gospodarczego gminy, poprzez aktywne działanie w Radzie Ekspertkiej ds. Przedsiębiorczości;
- wspiera organizację wizyt studyjnych dla uczniów i nauczycieli przedsiębiorczości, które mają za zadanie zwiększenia świadomości o lokalnym rynku pracy;
- uczestniczy w wydarzeniach wspierających rozwój lokalnej gospodarki (targi pracy, śniadania/spotkania biznesowe);
- zainteresowany rozwojem lokalnego rynku i networkingu (sieci współpracy);

C. Szkoła

- prowadzi edukację z obszaru przedsiębiorczości;
- prowadzi kształcenie uczniów na potrzeby m.in. lokalnego rynku pracy, angażuje i deleguje uczniów na praktyki zawodowe;
- angażuje się w przygotowanie i organizację wydarzeń kierowanych do uczniów m.in. targi pracy, szkolenia, warsztaty dla młodzieży;

Stworzenie systemu Klastra Rozwoju Lokalnego w ramach dobrej praktyki obejmowało na poziomie:

A. SAMORZĄDU

- Organizację **spotkań/śniadań biznesowych** dla lokalnych firm, połączone z warsztatami, czy konsultacjami bieżących spraw związanych z polityką rozwoju gospodarczego gminy, a także elementami edukacyjnymi dla przedsiębiorców, np. możliwości finansowania nowych projektów biznesowych, czy nawiązywanie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami (networkng);
- w ramach projektu zorganizowano cztery spotkania biznesowe dla przedsiębiorców;
- organizację **wizyt studyjnych** dla uczniów i nauczycieli lokalnych szkół u lokalnych przedsiębiorców;
- zorganizowano 28 wizyt studyjnych dla uczniów szkół podstawowych i szkół średnich;
- Organizację **Targów kariery** dla uczniów – z promocją i informacją o ofercie lokalnego rynku pracy;
- Powołanie **Centrum Obsługi Inwestora**;
- Powołanie do działania w formie doradco – konsultacyjnej **Rady Ekspertkiej ds. Przedsiębiorczości**;
- **Tworzenie nowych projektów inwestycyjnych dla rozwoju gospodarczego** (w ramach projektu opracowano badanie marketingowe w kierunku budowy terminala LHS na terenie gminy);
- **Organizację szkoleń dla nauczycieli z tematyki przedsiębiorczości**;

B. BIZNESU

- Reprezentowanie niżańskich przedsiębiorców, poprzez udział w powołanej przez Burmistrza Gminy i Miasta Nisko **Radzie Eksperskiej ds. Przedsiębiorczości**;
- Uczestnictwo i współorganizacja **spotkań/śniadań biznesowych**;
- Współorganizację **wizyt studyjnych dla uczniów i nauczycieli u lokalnych przedsiębiorców**;
- Organizację **praktyk zawodowych** (w projekcie 40 uczniów z Regionalnego Centrum Edukacji Zawodowej odbyło praktyki zawodowe w lokalnych firmach);
- Uczestnictwo w **Targach Kariery**;

C. SZKOŁA

- Współorganizację **wizyt studyjnych dla uczniów i nauczycieli u lokalnych przedsiębiorców**;
- Uczestnictwo i współorganizacja w wydarzeniach związanych z rozwojem rynku pracy – **Targi Kariery dla uczniów niżańskich szkół**;
- Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli prowadzących zajęcia z przedsiębiorczości – **udział nauczycieli w szkoleniu organizowanym przez Gminę**;
- **Konsultacje praktyk zawodowych** z przedsiębiorcami w ramach działania Rady Eksperskiej ds. Przedsiębiorczości.

Metryczka DP

Data wdrożenia rozwiązania:	30.04.2024 r. (data zakończenia projektu pn. Nisko coraz wyżej - podniesienie potencjału ekonomiczno – gospodarczego miasta i konkurencyjności życia w mieście).
Typ jednostki samorządowej, w której wdrożono rozwiązanie (GW, GM-W, GM, MNPP, Powiat, związek JST) – GM-W;	GM-W
Nr TERYT JST, w której wdrożono rozwiązanie (jeśli kilka jednostek – nr lidera)	1812053
Liczba mieszkańców JST, w której wdrożono rozwiązanie (dane na koniec roku poprzedzającego wdrożenie)	21 395
Nazwa podmiotu, który wprowadził innowację (był liderem w przypadku partnerstwa)	Gmina i Miasto Nisko
Adres podmiotu, który wprowadził innowację;	Plac Wolności 14, 37 – 400 Nisko
Osoba do kontaktu w w/w jednostce (imię, nazwisko);	Krzysztof Haliniak
Nr telefonu, adres e-mail osoby kontaktowej;	Tel. 15 8415 667, k.haliniak@nisko.pl
Adres strony internetowej podmiotu, który wdrożył rozwiązanie (jeśli posiada);	www.nisko.pl
Nazwy kluczowych partnerów (jeśli dotyczy; maks. 3 podmioty).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rada Eksperska ds. Przedsiębiorczości; 2. Powiat Niżański; 3. Liceum Ogólnokształcące w Nisku; 4. Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej w Nisku; 5. Zespół Szkolno – Przedszkolny Nr 1 w Nisku (os. Podwolina); 6. Zespół Szkolno – Przedszkolny Nr 2 w Nisku (ul. Tysiąclecia); 7. Zespół Szkolno – Przedszkolny Nr 3 w Nisku (ul. Słowackiego); 8. Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowosielcu; 9. Zespół Szkolno – Przedszkolny w Zarzeczu; 10. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 w Nisku; 11. Regionalna Izba Gospodarcza w Stalowej Woli.

Poziom 2: Pełna prezentacja DP

Celem pełnej prezentacji DP jest umożliwienie czytelnikowi podjęcia wstępnej decyzji o ewentualnym zaangażowaniu się w proces replikacji (zapoznanie użytkownika bazy z mechanizmem działania proponowanej innowacji, procedurą jej wdrożenia oraz bilansem poniesionych nakładów i zrealizowanych korzyści).

Diagnoza sytuacji „na wejściu”

Wdrożenie dobrej praktyki poprzedzone i oparte zostało o rezultaty opracowanej diagnozy, w tym analizy pogłębionej, analizy MRL oraz wniosków z analizy partycypacyjnej mieszkańców i przedsiębiorców, w tym również na podstawie badania ankietowe wśród uczniów ostatnich klas szkół średnich z terenu gminy.

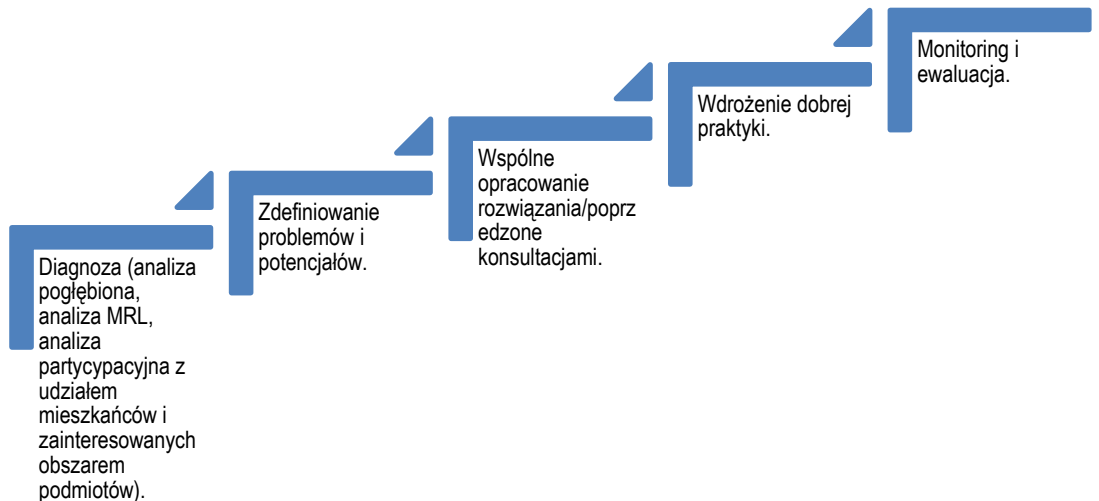
Wyniki diagnozy wskazały na problemy w rozwoju gospodarczym gminy i miasta Nisko, w szczególności w obszarze problemu bezrobocia, wolniejszego rozwoju lokalnej przedsiębiorczości względem gmin porównawczych, a także nierozwiniętej wśród młodych kultury przedsiębiorczości.

Do istotnych barier rozwojowych wskazano ponadto migracje mieszkańców, w szczególności młodych ludzi, którzy często nie chcą wracać na teren gminy po skończonych studiach wyższych, w tym zakresie aż 65% badanych nie widziało możliwości pozostania na terenie gminy po etapie edukacji. Badania ankietowe młodzieży pokazały bardzo słabe zainteresowanie młodych mieszkańców gminy zakładaniem własnej działalności i chęcią pracy na terenie gminy. Badania wskazały również istotny brak wiedzy wśród uczniów o lokalnym rynku pracy, co w dużym stopniu wpływało na w/w ocenę lokalnego rynku pracy przez niżańską młodzież.

Drugim elementem diagnozy była debata z przedsiębiorcami oraz badanie ankietowe przeprowadzone wśród przedsiębiorców. Oba wskazane elementy uwidoczniły potrzebę rozwoju instytucji wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Przedsiębiorcy wskazali na potrzebę zwiększenia współpracy z samorządem i innymi organizacjami, podkreślali brak instytucji otoczenia biznesu na terenie miasta, która inicjowałaby działania wspólne dla niżańskich firm. Przedsiębiorcy wskazali również na brak w urzędzie jednego stanowiska do obsługi przedsiębiorców i inwestorów. W przeprowadzonej debacie, przedstawiciele przedsiębiorców wskazywali na trudności w dostępie do terenów inwestycyjnych, ograniczonej ofercie inwestycyjnej, braku wsparcia lokalnych firm, słabej edukacji przedsiębiorczości w szkołach, braku dostępności na terenie miasta do IOB i COI. Wskazywali również na potrzebę zwiększenia komunikacji i współpracy zarówno pomiędzy biznesem, a urzędem oraz pomiędzy poszczególnymi firmami.

W procesie opracowania i wdrożenia dobrej praktyki zastosowano przyjęty schemat opracowania i wdrożenia dobrej praktyki:

1. Diagnoza (analiza pogłębiona, analiza MRL, analiza partycypacyjna z udziałem mieszkańców i zainteresowanych obszarem podmiotów).
2. Zdefiniowanie problemów i potencjałów.
3. Wspólne opracowanie rozwiązania/poprzedzone konsultacjami.
4. Wdrożenie dobrej praktyki.
5. Monitoring i ewaluacja.

Opis przedsięwzięcia i procesu jego wdrożenia

Do działań wchodzących w skład dobrej praktyki należało:

- Wypracowanie stałej reprezentacji przedsiębiorców działających, jako organ doradczo – konsultacyjny przy Burmistrzu Gminy i Miasta Nisko i wpisanie ich w strukturę organizacji działania Urzędu Gminy i Miasta Nisko - **Powołanie Rady Ekspertckiej ds. Przedsiębiorczości** na podstawie Zarządzenia Nr 178A/2022 Burmistrza Gminy i Miasta Nisko, która współdecydowała i konsultowała organizację targów kariery (Rada była inicjatorem i współorganizatorem targów), konsultowała zasady organizacji mentoringu, zasady organizacji spotkań biznesowych i ustalanych zasad organizacji praktyk zawodowych dla uczniów,
- Organizacja **8 spotkań/śniadań biznesowych dla lokalnych przedsiębiorców** o charakterze edukacyjno – informacyjnym z networkingiem, które były formą edukacji przedsiębiorców m.in. o źródłach finansowania inwestycji, o lokalnych podmiotach wspierających lokalny rynek pracy z możliwością zapoznania się z innymi przedsiębiorcami;
- **Organizacja wizyt studyjnych** dla uczniów lokalnych szkół podstawowych i szkół średnich (organizacja 28 wyjazdów studyjnych do lokalnych przedsiębiorców), czego głównym celem jest budowanie kultury przedsiębiorczości i podniesienie świadomości uczniów o lokalnym rynku pracy;
- Komunikowanie o kluczowych planowanych inwestycjach strategicznych do lokalnego biznesu – **organizacja konferencji LHS i opracowanie badania marketingowego** na potrzeby inwestycji w budowę terminala LHS;
- **Uruchomienie Centrum Obsługi Inwestora** w strukturze Urzędu Gminy i Miasta Nisko na podstawie Zarządzenia 153/2022 Burmistrza Gminy i Miasta Nisko;
- Szkolenie dla kadry nauczycieli przedmiotów związanych z przedsiębiorczością (**szkolenie dla 10 nauczycieli szkół podstawowych i szkół średnich**);
- **Organizacja szkolenia dla młodych mieszkańców w obszarze zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej** (udział wzięło 28 osób), program 10 – godzinnego szkolenia podzielony był na dwa dni szkoleniowe, który obejmował m.in. tematy: zasady zakładania i rejestracji nowej firmy, podstawy i zasady księgowości, marketingu, pozyskania klienta, formy i źródła finansowania, zasady działania start-upów, zasady projektowania modelu i pomysłu biznesowego wg. narzędzia Business Model Canvas, nowoczesne formy marketingu i wykorzystanie social mediów w promocji firmy.
- **Organizacja dla 40 uczniów RCEZ w Nisku praktyk zawodowych** w lokalnych firmach;
- **Organizacja Targów Kariery**, które odwiedziło około 1000 uczniów niżańskich szkół, w targach udział wzięło 33 wystawców z sektora prywatnego i publicznego.

Ocena rezultatów wdrożenia przedsięwzięcia

Ocena efektów/rezultatów wdrożenia odbywa się na dwóch etapach:

- ocena wewnętrzna: ocena wewnątrz struktury organizacyjnej jednostki wdrażającej, w tym przypadku Urzędu Gminy i Miasta Nisko;

- ocena zewnętrzna: ocena dokonywana w oparciu o monitoring i konsultacje z potencjalnymi inwestorami oraz przedstawicielami Rady Ekspertckiej ds. przedsiębiorczości.

Rada Ekspertcka ds. Przedsiębiorczości wskazała swoje rekomendacje w zakresie rozwijania Klastra Rozwoju Lokalnego w obszarze gospodarczym:

- rozwijanie sieci współpracy pomiędzy samorządem – biznesem – szkołą i mieszkańcami;
- kontynuacja „targów kariery” dla uczniów;
- cykliczna organizacja wizyt studyjnych uczniów i nauczycieli w lokalnych firmach;
- rozwijanie sieci współpracy pomiędzy lokalnymi firmami – networking – budowa platformy do komunikacji i promocji lokalnej przedsiębiorczości;
- promocja i rozwój lokalnych start-upów,
- cykliczne spotkania przedstawicieli samorządu i biznesu.

Nakłady poniesione na pilotażowe wdrożenie

Nakłady poniesione na wdrożenie DP dotyczyły:

- organizacji działania Rady Ekspertckiej ds. Przedsiębiorczości;
- badania w kierunku powstania terminala LHS razem z organizacją konferencji;
- uruchomienia biura COI;
- organizacji spotkań biznesowych/śniadań biznesowych razem z Targami Kariery;
- szkolenia nauczycieli z przedsiębiorczości;
- organizacji wizyt studyjnych;
- szkolenia z zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej;
- organizacji mentoringu zawodowego dla 40 uczniów.

Wartość wdrożenia dobrej praktyki = 311 805,80 PLN

Jednak należy podkreślić, iż po wdrożeniu DP zadania takie, jak: organizacja spotkań Rady Ekspertckiej ds. Przedsiębiorczości, działanie COI, organizacja wizyt studyjnych, mogą odbywać się w sposób bezkosztowy, co w głównej mierze zależy tylko od dobrej organizacji i współdziałania wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Zalecenia dla podmiotów zainteresowanych wdrożeniem

Rekomendacje dla podmiotów zainteresowanych wdrożeniem DP:

- przeprowadzenie właściwej diagnozy stanu wyjściowego, opartej o analizę pogłębioną, analizę MRL oraz analizę partycypacyjną;
- partycypacyjne określenie problemu i zdefiniowanie rozwiązania, które zmieni ten problem;
- ocena możliwości wdrożenia, uwzględniająca warunki i korzyści wdrożenia DP;
- ocena koniecznych do poniesienia nakładów i spełnienia określonych warunków;
- określenie zasad wdrożenia DP;
- wyznaczenie pracowników zaangażowanych i odpowiedzialnych za wdrożenie DP;
- tworzenie systemu rozwoju lokalnej przedsiębiorczości w sposób kompleksowy i komplementarny.

Poziom 3: Załączniki – Dokumentacja wdrożenia przedsięwzięcia (zdjęcia, materiały wideo, prezentacje, wzory dokumentów i procedur, itp.) – będzie podlinkowana do opisu dobrej praktyki.

Opis dokumentu / materiału	Link lub nazwa załączonego pliku
1) Zarządzenie Burmistrza Gminy i Miasta Nisko nr 153/2022	http://fundusze.nisko.pl/index.php/pl/dobre-praktyki-pl
2) Regulamin Pracy Zespołu (COI)	http://fundusze.nisko.pl/index.php/pl/dobre-praktyki-pl
3) Zarządzenie Nr 178A/2022 Burmistrza Gminy i Miasta Nisko w sprawie powołania Rady Ekspertckiej ds. Przedsiębiorczości	http://fundusze.nisko.pl/index.php/pl/dobre-praktyki-pl